

לספר סיפור

יצחק אורפו

ז ה ש עושה את הדבר לבלתי אפשרי. אתה חושב על משהו וזה חומק לך. הנה צלצול הטלפון בין הגילוח והקפה. סוף סוף, אתה אומר לעצמך. סוף סוף. אבל אתה לא רץ, אתה ניגש, קצף הגילוח על חצי פניך. בולע רוק כדי להצליל את קולך, והנה — נקישת על ריק. השפופרת צונחת, היד נהיית כבדה. ואתה מסתכל על הקנה הקצר השחור הזה שבידך הקרוי עט, ואינך מבין.

"אני יגמוריתך תחשבון?" — איזה איום מפואר. מישהו מכיר את מישהו שגמר את החשבון עם מישהו? — סוף סוף ניתן היה לעמוד מול הניר הלבן המסנוור הזה, ולספר לו סיפור עם סוף.

השכנה שלו תיכנס תבקש גפרורים, נשארה בלי, היא מעשגת המון. אתמול ביקשה סוכר, נשארה בלי, היא אהר בת המון. העקבים גבוהים ומנקשים, החלוק דק ושקוף וקשור על לולאה אחת, רפויה. משיכה בלולאה.

ואחר כך חליפת צלילה, שבורקל. מוות. היא לא מבינה. לא לזה התכוונה. תיכף תלך. אולי אפשר בלי. מחר תבקש כדור נגד כאב ראש.

יש אנשים המקצרים את המרחקים ע"י ראשי תיבות. בכל"ם קת"פ שד"ר חרל"פ וצ"ל, אפילו רבש"ע. עולם של אותות. פתאום זה עומד כנגדו, ודאות מפחידה שלעולם לא יגיע. השכנה הקטנה, הדדנית הקטנה המרדה, שמה צלילה ויש

לה עיניים המתמלאות המייה כשהיא אומרת "אוהבת המון". גם היא לא מבינה למה באה, יצאה, נכנסה כל יום לבדוק, מה.

אנושקה היתה ילדה ציפור, תמיד היה לה מה לומר בקול צפצפני. וכשלא היה לה היתה עוצרת אנשים עוברים ושואלת "מה השעה" וצוחקת את צחוקה המתוק. הכל הבטיחו לה עתיד מתוק, לפחות מלוכה. הוא הבטיח לו אותה לעצמו ולא את משך בסרט הכחול שלשערה. אנושקה השאירה את הסרט בידו. והוא קשר בו את שתי ידיו זו אל זו בשיניו, ונשבע. עד היום הזה הוא מתרגש למראה בוגי בוגיירה קשורה בסרט כחול. הוא ביקש מהשכנה שתקשור סרט כחול לשערה כדי שיהיו לה סיכויים טובים יותר כשתבוא לבקש גפרור או סוכר או כדור נגד כאב ראש.

"נכון שאתה ככה. שאתה לא יודע מה שאתה רוצה." וזאת?

"אני לא יודעת. לא איכפת לי. אני לא חושבת."

אם היא לא חושבת, מה היא עושה שם לבדה בחדר שלה כל הימים? והלילות? פעם התפלאה שאין לו גאוו למות מגאוו זה דבר טפשי, אמרה. זה אפילו לא סוף, כי מה נגמר כאן?

עם אנושקה זה ודאי אחרת. מה קרה לאנושקה? אילו רץ אל הטלפון ולא הלך, שלא יראה בעיני עצמו להוט מדי, אותו רגש ישן של נקמנות בו כבל את ידיו בסרט הכחול ולא אכל ולא ישב ולא התגרד שבע שעות ויותר. מאמין שלהתייטר זה לבלום ולבלום זה לצמות. — הנה יתפוצץ הקול. הטלפון לבן, הפה שלו אדום, הלוע, הקול בוקע ממנו, עושה להטים, משתלשל סרטים סרטים, קרבול צבעוני, ני, כחולים ואדומים, בעיקר כחולים.

לאו דווקא קולה של אנושקה. יכול להיות קול אחר. אפילו משהו המתנועע מן המספרה אל הבוטיק ומן הבוטיק אל המספרה. ובדרך עושה חגייה בקונדיטוריה של מר שילץ לעוגת סברינה, או מתקן התריסים, או מר שטורץ ועד ה" בית, או כלב או חתול. כל דבר שקול בקרבנו. משהו מאותה. לו רק יכול לגמור משהו עד הסוף. סופסוף.

או מה קרה לאנושקה כשגדלה?

עיניו כבר כאובות, הרפים הלבנים מסנוורים אותו. הוא

מטיל את העט, מחליף מקום. כמו אדם מזכה, עייף, מתנדנד מרגל לרגל.

בבית הקפה אתה כאילו מתחיל את הכל מן ההתחלה. אתה עולה לקומה שנייה, צוננת, הווילונות כבדים, נועם אפולו, כבד האנשים נעים בהירות, בתוך צילם. אדם לא גבוה, כבד כלשהו, פניו מתרוננות, נותן בו מבט מתנצל כחס על כבודו לפני שמסובב אליו את הגב ויושב שני שולחנות לפניו. אחר כך מסיר מגבעת ומניח כיפה על ראשו וכל ידו על הכיפה, רחבה, כמברך. מה הוא מברך? מה הוא שר לו שם לעצמו, פוזם לו, כותב, גבו מרטט, נעלם.

ברור לגמרי, האיש נעלם. ופתאום אתה חש שהקפה חמים עם טעם לוואי של סוכר שחור מימי הצנע, ששיש השולחן צונן, שצליל הכפית מבטיה משהו טובה, והאור הרך.

עדיין אפשר הרבה כל כך.

פתאום רצה לצעוק, יש איש ויש ספסל מעץ ויש צמרמורת. מה עושה אותו לכאלה? זייאת, סאדאת, מדד, חבי"ד. הרשרוש הטוב של העתון, עלי סתיו בצבע חלודה, עפים. גברת אליזבט קליין נמצאה בביתה ערופה. ודווקא הראש שלה ניתן בתמונה, שפתיים דשנות צבע השפתון נמרח בלא מידה ודאי אהבה ללקק, מבקשת בנימוס מי זלצר לפני ארוחת בוקר ו" Je vous en prie, monsieur. מתוק. הרגתי את אליזבט לשם תענוג, אמר הרוצח בקול עצוב בוכה. גם הוא נכשל, אם אתה נותן דעתך על כך, שבלתי טותו להביא דבר אל סופו האחרון, ערף את הראש שאהב והעמיד אותו על אגרסל והקיף אותו פרחים נרות וכוסות ויסקי, כל דבר שאהב איש זה בחייו. ולא נגמר. שום דבר לא נגמר.

והמבט אומר: רימו אותי.

"שלום".
"שלום שלום". ענה בנדיבות מזוגמת, כמעט מזמינה, מכסה על רגש אשמה לא מחזור לארלה שפיץ, לאחר שזה, צנח, גבה, זריו, טרוד ורץ תמיד השד יודע לאן, עלה בקיפון את המדרגות אליו. עסוק מאד מביט בשעון, עוצר ל"רגע אחד".

"שמעת את הבדיחה האחרונה?"

"אתה בטוח שזה בדיחה אחרונה?"
 "קמת לא טוב הבוקר, חבר" — כבר קיפץ ארלה שפיץ ועבר אל דבלה כלזות לספר לו את הבריחה האחרונה ולתפוס אצלו, אם אפשר, הדלפה קטנה ממה שאמר זונזון לוונזונסקי מלשכת הצמרת. ולרוץ הלאה. ארלה רץ רץ ואל תשכה לקנות געליים מעור רך בוקס איטלקי אוריגניל! פתאום באה וישבה.
 "אתה יודע איפה הבעל-הבית חשגי? זה עם העיניים הירוקות?"
 לא קשה היה לנחש את מקצועה. עם האבנם הענק המכנסים ההדוקים וחולצת הדשים הכתומה הקשורה בקשר שפנפנות מתחת לשדיה כדי להגביהם והשן החסרה, המתקשרת יחד עם הצלקת שמתחת להפתה התחתונה איכשהו אל יד מסתורית ומענישה של טרסור אלהי, ומשקפי השמש הענ-קיים על חצי הפנים ההלעיסה הבלתי פוסקת הזאת בפה פעור.
 אבל עם סרט כחול קשור בשיער.
 "לא", אמר. הוא לא ידע.
 היא הביטה בו.
 "שבי. את יכולה לחכות לו כאן".
 ישבה, חדלה ללעוס, כיווצה שפתיה ברבע חיוך, ממתינה. עורו סמר. זיכרון עתיק רעד על פניה. ידו נמשכה אל סרט הלולאה. והוא תפס, מתחת לדף השולחן, ברגע האחרון ממש, את ידו בידו.
 "תורידו את המשקפיים".
 "לא כאן. יש לי מקום. יש לי עיניים ירוקות".
 "אני לא רוצה כלום".
 האשלייה הנוראה הזאת. רק מפני שאומרת מלים שלמות. החיך. פתאום, כנוכרת, שברה את החיך הזורה ללעוס. הדליקה סיגריה, שתי מציצות חפוזות, משעמם, מעכה את הסיגריה — ושוב כמקודם תנועת האצבעות, איטית, מעודנת, אצבע בלחיצה דקה על משקפיה — וחזור החיך הזה עם כפיפת-ראש, כאומר: נסה אותי, מצא אותי, גלה אותי מחדש, כן, זו אני — אני אנושקה —
 "מה אתה עושה?"
 "כותב סיפור".

אצבעותיה החלו לשחק ברוכסן הארוך, העולם חוזר לתוהו, מצפה להבהרות.
 "משהו מבלבל. בלי סוף", הרגיש צורך להסביר. ואולי התנצל.
 "יש לי ילדה בת שמונה. לא תאמיץ". מהר שלפה תמונה: היא עצמה בשמלת כלולות לבנה ובחור משופם — בתוך מסגרת פקועי פרחים מסוגננים.
 "והילדה?"
 "נפרדנו. השארתי אצל התופרת. זה סיפור", אספה את הארוך, את החיך, טופפה והתרחקה. ומן המדרגות: "תבוא מחר באותו זמן, אספר לך".
 האיש השמגמן והנות, פניו עתה להבות, מחליף כיפה במגבעת, לא מביט בפני איש, יורד במדרגות, פתאום מפנה ראשו, מענענו אליו ומפטייר משהו בלי קול. כל הדרך אל היציאה מחפש את צווארו, אמונו, בכיסים, כאילו שכה איוה דבר.
 אחר כך להלך ברחובות ולהביט בפרצופים. הוא מנודה. הוא מבוקש. הוא עין צופיה. אולי ימצא אותה ברחוב הר ירקון. תיירים, בתי מלון, בליל לשונות. באיוו לשון יפנה. ילד קטן ביקש ממנו הוא חצה עימו את הרחוב, יר ביד. איש שאל לכתובת והוא אמר לו. לו הקשיב לקול הטלפון. לו הקשיב היטב לקול הטלפון. אבל הוא לא הקשיב.
 היס רגש מאר, קודר, חסם את השמש. עשרות גופות שרוצות על החול בלא תנועה, עירוביה נפלאה. שום דבר לא סדור, הכל כפי שצריך. מי יענה, יעיד. צעיר אחד, עיניו עצומות, מתליק על ברכה של צעירה אחת, עיניה עצומות, בתנועה חוזרת, אוננות נצחית, פרטית מאד, מתי התחילה. לעולם לא תיגמר. הרוח צוננת לא מפריעה להם, איך תחדור, איפה. גם הרוח כך, גם היים.
 אלוהים! — ליטף את המעקה הצבוע בצבע ירוק שמן מצחיק — אלוהים! — רחשו שפתיו ככתפילה. בציפורן האצבע ניסה לקלף איוו בליטה, ודאי נשארה מן הצבע של שנים קודמות. ליד פתחו של בוטיק-מכוונות-משחק היו שני צעירים מכים זה בזה. האחד בריון בסרבל כחול — כנראה בעלי המקום — היה חוכט וכועט בצעיר רוה משופם. וכשהיה מפסיק, היה המוכה חוכט ומושך אליו את

צווארו של המוכה במין תאוה משונה. ואנשים סביב במעגל פולחני מביטים בשתיקה. הפסקה מטודית. המכה עוזר למוכה לקום ומוליך אותו אל הברו ורוחץ את פניו מן הדם. והם חוזרים והמכה שב להכות את המוכה והמוכה חובק ומושך אליו את צווארו של המכה —
 "סתמי את הפה!" — ירדה סטירה על פניה של לעסנית נפוחת אברים שניסתה לבקש רחמים.
 ליד מגדל שלום עמד המון צפוף. יללות צופרים. שתי מכוניות שיטור סגרו את התנועה.
 "אני ראיתי — אני ראיתי!" — הסיעה אשה אחת מבהלת את עיניה מאדם לאדם.
 "מה ראית, גברת?" — נהם צעיר בקול גס.
 "ועור ממש ילדה...". — נאנחה אשה אחרת והתרחקה ומישישה את סל הקניות שלה מכל צדדיו.
 "אני ראיתי!" — המשיכה לרגוש הראשונה, "היא עפה — עשתה עם הידים!" —
 ניסה לפרוץ לו דרך פנימה, במרפקים, בעקבים, במצח נוגח. גופו שתת זיעה רעה.
 "לאן אתה נדהף?" — בלם אותו שוטר.
 לא היה לו קול. כמקץ, התבונן סביב, כמעט צחק, נסוג. "מה השם שלה?" — שאל בסוף בקול רפוי. איש לא שמע. על המדרכה עמד איש כבד, גדול, חמור פנים, מגסה בלי הרף לסגור את הצווארון והצווארון שומט ונופל. גיתן לנחש את ליבו — קרחון. עיניו לא הביטו לשום מקום.
 עוד מעט יתפזרו, ינקו, ימרקו. אבק יכסה, ואיש איש במקומו. באמצע.
 אחר כך באוטובוס:
 "אדוני", פנתה אליו ילדה קטנה, תצופה רגילה, שיער בלי סרט כחול, בלי סרט בכלל, פרוע רגיל, רגלה האחת כבר ביציאה. "אדוני, איוה יום היום?"
 "יום רגיל".
 "אף פעם זה לא יגמר" — נהם הנגה כלעצמו ו-פססט פססט סגר את הרלת ופססט-ס-ס פתח אותה לאט למאחר אחד